

แนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบ
อิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน
การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก ระวี ศิริชุม

รองผู้อำนวยการกอง สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2566

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบ
อิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงิน
และการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก

โดย พันเอก ระวี ศิริขุ่ม

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ประภาส แก้วศรีงาม

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2566 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ ดีมาก

พลตรี

(ฉกาจ ชันตี)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(ประภาส แก้วศรีงาม)

ประธานกรรมการ

พันเอก

(กิตติ ฐิติวัฒนา)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอกหญิง

(กนิษฐา ฐิติวัฒนา)

กรรมการ

พันเอก

(ทัฬหพงศ์ บำเรอราช)

กรรมการ

บทคัดย่อ

- ผู้วิจัย** พันเอก ระวี ศิริชุม
- เรื่อง** แนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก
- วันที่** 6 กันยายน 2566 **จำนวนคำ :** 9,852 **จำนวนหน้า :** 34
- คำสำคัญ** ตรวจสอบภายใน ระบบอิเล็กทรอนิกส์
- ชั้นความลับ** ไม่มีชั้นความลับ
- การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการตรวจสอบภายในของกองทัพบกในปัจจุบัน หลักเกณฑ์ในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพบก และแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ และข้อมูลจากรายงานผลการตรวจสอบรวมถึงศึกษาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบชำระเงินของประเทศให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีโครงการ e-Payment ภาครัฐ แล้วนำไปสู่การสังเคราะห์การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในกองทัพบก ผลการศึกษาได้ทราบแนวทางการตรวจสอบภายในประกอบด้วย แนวทางการตรวจสอบการเปิดให้บริการ การควบคุมการเข้าใช้งานในระบบการจ่ายเงิน การรับเงิน การนำเงินส่งคลัง นอกจากแนวทางการวิจัยในครั้งนี้แล้ว สิ่งสำคัญคือผู้บริหารจะต้อง สนับสนุนให้ฝ่ายบริหารมีกลยุทธ์เชิงรุก ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วย เพื่อให้การตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล น่าเชื่อถืออย่างยั่งยืน

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel RAWEE SIRICHOOM

TITLE: Guidelines for developing an electronic internal audit system in accordance with the payment rules Receiving money and sending money to the treasury of the Army.

DATE: 6 September, 2023 **WORD COUNT :** 9,852 **PAGES :** 34

KEY TERMS: Internal audit, Electronic System

CLASSIFICATION: Unclassified

Development of electronic internal audit system in accordance with payment criteria Receiving and Remitting Army Treasuries We studied the current state of internal audit of the Army. Payment Criteria Receiving and remitting funds through the Army's electronic treasury system and guidelines for the development of an electronic internal audit system. By collecting data and analyzing data obtained from interviews and data from audit reports, as well as studying the development of the country's payment infrastructure to be electronic through the government's e-Payment project, this led to the synthesis of the development of the internal audit system of the Army. The results of the study were internal audit guidelines as follows: Service activation audit trail Access control, payment, receipt of money Treasury remittances In addition to this research approach. It is important that executives support management to be proactive in their strategies by applying technology to maximize the benefits of the unit in order to ensure effective internal audits. Effectiveness, sustainability reliability.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง “แนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก” ฉบับนี้ เป็นการแสวงหาความรู้ตามหลักการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ทำให้สามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของกองทัพบก ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อกองทัพบก เอกสารวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และประสบการณ์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่านที่กรุณาประสิทธิประสาทวิชาให้ความรู้และประสบการณ์ที่ทรงคุณค่า โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกประภาส แก้วศรีงาม และ พันเอกหญิงกนิษฐา ฐิติวัฒนา ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำปรึกษาตลอดทั้งระยะเวลา ตั้งแต่เริ่มทำวิจัยจนสำเร็จ เป็นเอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่สมบูรณ์แบบ และผู้วิจัยขอขอบพระคุณยิ่งสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา พันเอกกิตติ ฐิติวัฒนา ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษาจนวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณาให้การสนับสนุนข้อมูล อีกทั้งเสนอแนะแนวคิดที่มีประโยชน์ต่อการวิจัย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิจัยฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยการทัพบกและผู้ที่สนใจที่ต้องการศึกษาข้อมูลและนำเอกสารวิจัยฉบับนี้ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นรูปธรรมต่อไป

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
วิธีการศึกษา	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	
สภาพการตรวจสอบภายในของกองทัพบกในปัจจุบัน	8
หลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก	13
การวิเคราะห์ SWOT Analysis ของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก	19
แนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในกองทัพบก ด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์	25
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	29
บทที่ 4 บทสรุป	
บทสรุป	32
ข้อเสนอแนะ	33
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี¹ (พ.ศ. 2561-2580) ที่มุ่งหมายให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อีกทั้งยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม ” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับ หรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580)² จะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศ ระยะ 20 ปี ที่กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยที่ยั่งยืน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้

ในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอย่างมีแบบแผน และเป็นระบบจนพัฒนาสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลโดยสมบูรณ์ ลักษณะของบริการภาครัฐหรือบริการสาธารณะจะอยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ เป็นการพัฒนางานบริการของหน่วยงานภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทั้งประชาชนและนักธุรกิจเอกชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีการพัฒนาศูนย์กลางการให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ ไม่ต้องติดต่อหลายหน่วยงาน ด้วยระบบ Digital service อย่างเหมาะสม จัดทำฐานข้อมูลงานบริการให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ผู้รับบริการทุกคนสามารถเข้าถึงบริการภาครัฐได้ง่าย สะดวก หลายรูปแบบ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบชำระเงินของประเทศ ให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ (National e - Payment) อย่างครบวงจร โดยมีโครงการ e - Payment ภาครัฐ “ KTB Corporate Online ” เป็นตัวขับเคลื่อน

นโยบายการปฏิบัติงานของ พล.อ.ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผู้บัญชาการทหารบก³ ได้กำหนดความสำคัญและความเร่งด่วนในการดำเนินการ ข้อที่ 4 ในเรื่องแนวปฏิบัติตามนโยบายที่มีความสำคัญในข้อ 4.8 กำหนดไว้ว่า จะต้องมีการพัฒนาระบบงานโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ และให้มีการสร้างนวัตกรรมภายในหน่วยงาน เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีความทันสมัย มีการสร้างองค์ความรู้ในการทำงานตามความรับผิดชอบที่เป็นระบบและชาญฉลาด

“ ผู้ตรวจสอบภายใน ” เป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งในภาคธุรกิจและภาครัฐ ที่จะทำให้องค์การก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง ในบริบทของเศรษฐกิจโลกยังคงอยู่ภายใต้ภาวะที่โลกมีความเสี่ยงสูง เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตั้งแต่ปลายพุทธศักราช 2562 จนถึงปัจจุบัน เรายังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดซึ่งจะเปลี่ยนวิถีชีวิตรูปแบบการทำงาน รูปแบบความสัมพันธ์ของคนในสังคม และนำมาทั้งโอกาสและความท้าทายใหม่ ๆ ผู้ตรวจสอบภายใน ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้มั่นใจว่า งานที่มอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานทำนั้นประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ดูแลจัดการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

อย่างเหมาะสม เป็นไปตามเป้าหมาย การนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายในภาวะที่มีความท้าทายมากขึ้นทั้งจากภายใน และภายนอกองค์กร บทบาทที่สำคัญของผู้ตรวจสอบภายใน คือ การให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มมูลค่า และปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร

กองทัพบกเป็นกลไกหลักด้านความมั่นคง และการรักษาผลประโยชน์ของชาติ รวมทั้งสนับสนุนภารกิจในการรักษาความสงบเรียบร้อย เสริมสร้างความรักความสามัคคี และความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ ตลอดจนการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน กองทัพบกจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงให้มีความก้าวหน้า และเตรียมการให้มีความพร้อมในทุกระดับ ทุกมิติ และทุกภารกิจ เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นที่พึ่งและเป็นที่เชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนในชาติ การที่กองทัพบกจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายได้นั้น ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารปัจจัยหนึ่งก็คือ งานตรวจสอบภายในกองทัพบก ที่ต้องมีศักยภาพ และความเข้มแข็งที่สมบูรณ์เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บัญชาการทหารบก ในการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายในกองทัพบก เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย ที่กำหนดจึงจำเป็นต้องมีแนวทางการสร้างประสิทธิภาพ การบริหารจัดการงานตรวจสอบภายในกองทัพบก หรือการใช้วิธีการ (Ways) ที่จะนำพลังอำนาจ (Power) มาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Objective) ที่กำหนดไว้ แนวทางจึงเป็นตัวเชื่อมระหว่างเครื่องมือ (Means) กับจุดมุ่งหมาย (Ends) เพื่อการพัฒนา กองทัพบกให้สัมฤทธิ์ผล อันจะส่งผลไปสู่เป้าหมายและผลประโยชน์ของชาติต่อไปในอนาคต ประกอบกับปัญหาที่สำคัญยิ่งของการตรวจสอบภายในมีลักษณะของปัญหาความเชื่อและทัศนคติ โดยทั่วไปแล้วเป็นทัศนคติในเชิงลบ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะทำอย่างไร ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องนี้จะมีทัศนคติที่ดีต่อกัน เปลี่ยนมาเป็นการปรับตัวให้ความร่วมมือกัน และสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนากองทัพบกอันจะส่งผลให้ประเทศชาติ มีความมั่นคงและยั่งยืนตลอดไป

จากผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ 2565 เมื่อวันที่ 1 ส.ค. 65 กองทัพบก ได้รับคะแนน 92.63 % เป็นสิ่งยืนยัน

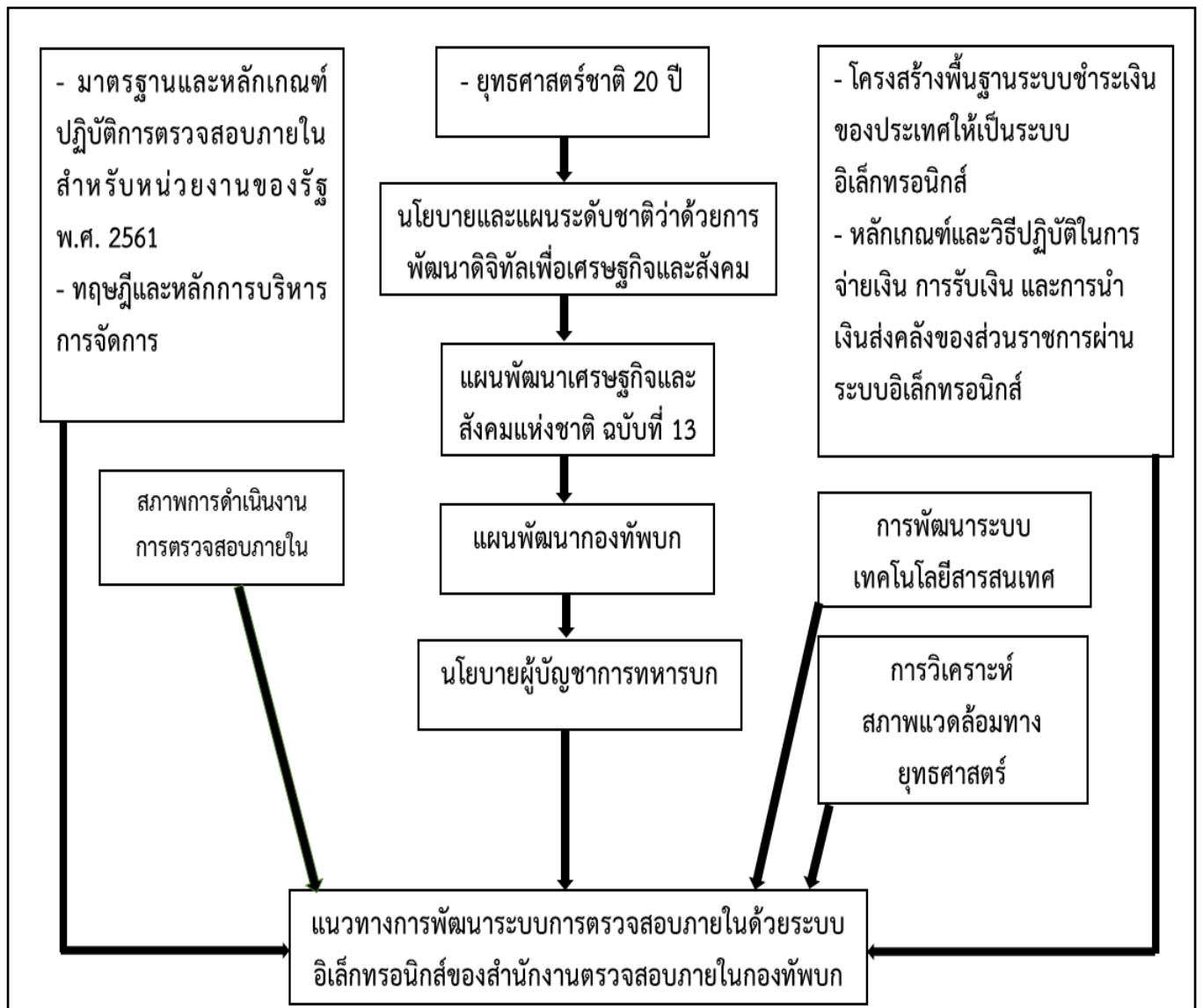
ความโปร่งใสและการมีการบริหารจัดการที่ดีของกองทัพบก จากความเป็นมาดังกล่าว หากกองทัพบกไม่มีความโปร่งใส ขาดความเชื่อมั่น ไม่เป็นที่ได้รับการยอมรับด้านการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก จึงเป็นเรื่องท้าทายความสามารถของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก ในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลงานตรวจสอบภายในของกองทัพบก ซึ่งจะต้องศึกษาหาวิธีในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ตรวจสอบภายในของกองทัพบก มีการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของกองทัพบกในด้านการจ่ายเงินของส่วนราชการ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีส่วนสนับสนุนส่งเสริมให้การปฏิบัติงานในทุกกระดับ ของหน่วยขึ้นตรงกองทัพบก บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าภายใต้การบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) เหมาะสมและมีประสิทธิผล อันจะส่งผลทำให้งานตรวจสอบภายในของกองทัพบกมีความเข้มแข็ง และผู้บัญชาการทหารบก สามารถใช้เป็นเครื่องมือทางการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานภายในกองทัพบกเพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

กระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การรับเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์⁵ สำหรับหน่วยงานในสังกัด กท. เพื่อให้หน่วยงานในสังกัด กท. เบิกเงินจากคลัง สามารถโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้มีสิทธิรับเงินที่เป็น ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ หรือบุคคลภายนอกได้

จากเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวข้างต้นจึงนำไปสู่ความสนใจในการศึกษาว่า สำนักงานตรวจสอบภายในกองทัพบก จะมีแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงิน และการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก ได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการตรวจสอบภายในของกองทัพบกในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพบก
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ตามแนวทางของวิทยาลัยการทัพบก ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

2. ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ โดยได้มีการกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ เป็นดังนี้

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา โดยมุ่งเน้นศึกษาสภาพการตรวจสอบภายใน หลักเกณฑ์ในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก

2.2 ขอบเขตด้านระยะเวลาการวิจัย กำหนดระยะเวลาดำเนินการวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2565 ถึง พฤษภาคม 2566

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านความคิดและการตัดสินใจ และนโยบายภาครัฐ ยุทธศาสตร์ จากห้องสมุดและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ได้แก่เอกสารทางราชการ บทความทางวิชาการ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว หลังจากนั้นจะนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ การดำเนินการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Context analysis) โดยวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูล เพื่อแยกแยะให้เห็นถึงสวนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่าง สวนประกอบต่าง ๆ โดยใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทาง และนำผลการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ มาทำการสังเคราะห์ เพื่อหาข้อสรุป และแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม \ ระยะเวลา	ธ.ค. 65	ม.ค. 66	ก.พ. 66	มี.ค. 66	เม.ย. 66	พ.ค. 66	มิ.ย. 66
เลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อการวิจัย	↔						
สอบการนำเสนอโครงร่างเอกสารวิจัย		↔					
ศึกษาค้นคว้าที่มาของปัญหา		↔					
การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล				↔			
การสรุปผลการวิจัย					↔		
การนำเสนอผลการวิจัย						↔	
จัดทำรูปเล่ม							↔

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบสภาพการตรวจสอบภายในของกองทัพในปัจจุบัน
2. ทำให้ทราบหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพ
3. ได้ทราบแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่องานการตรวจสอบภายใน ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
4. เพื่อให้สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบงานเพื่อให้สามารถนำมาปรับใช้ให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน และอนาคต

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก” เป็นการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์โดยการวิจัยเอกสาร นำเสนอเนื้อหา แนวคิด หลักการ และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Context analysis) โดยใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นพื้นฐาน แล้วสังเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก

การตรวจสอบภายใน⁶ หมายถึงกิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐให้ดีขึ้น และจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพ ของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ (หลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561)

การตรวจสอบภายใน เป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารหน่วยงานในการติดตามและประเมินการปฏิบัติงานของส่วนงานต่าง ๆ รวมทั้งการเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์การให้ดีขึ้น ทำให้ผลการดำเนินงานสามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้

1. สภาพการตรวจสอบภายในของกองทัพบกในปัจจุบัน

สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก ใช้แนวทางการการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 รวมถึงหลักการและวิธีปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2553 (รตส. 53)⁷

ภารกิจของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก

สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายใน โดยอิสระ เพื่อประเมินค่าประสิทธิผลในการควบคุมและบริหารทรัพยากรตามความมุ่งหมายของกองทัพบก มีผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน

กฎบัตรการตรวจสอบภายในกองทัพบก เป็นกรอบอ้างอิง และเป็นแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และเพื่อให้ผู้บริหาร ชำราชาการทุกระดับของกองทัพบก หน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมของการตรวจสอบภายใน วัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก

สายการบังคับบัญชา

1. ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก เป็นผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก และมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการทหารบก
2. เสนอแผนการตรวจสอบภายในประจำปี และแผนระยะยาว เพื่อขออนุมัติโดยตรงต่อผู้บัญชาการทหารบก
3. เสนอรายงานผลการตรวจสอบภายในโดยตรงต่อผู้บัญชาการทหารบก
4. มีการทบทวนกฎบัตรการตรวจสอบภายใน เสนอผู้บัญชาการทหารบกให้ความเห็นชอบ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก โดยมีการเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจในกองทัพบก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

อำนาจหน้าที่

1. สอบทานและตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกหน่วยในกองทัพบก ให้เป็นไปตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์การตรวจสอบภายใน
2. มีสิทธิเข้าถึงข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ทรัพย์สิน การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการสอบทาน การสังเกตการณ์และการขอคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
3. มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน การรายงาน การเสนอความเห็นในการตรวจสอบโดยปราศจากการแทรกแซง และไม่มีส่วนได้เสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ
4. ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติ การจัดวางหรือแก้ไขระบบการควบคุมภายใน ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ในเรื่องของการปฏิบัติงานการบริหารงานให้กับหน่วยรับตรวจ

ความรับผิดชอบและขอบเขตการปฏิบัติงาน

1. กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจของงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงาน และการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของกองทัพบก โดยคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจในกองทัพบก
2. จัดให้มีการบริหารจัดการความรู้ การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน และการพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้มีความทันสมัย และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในด้านการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง
3. การประสานงานกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อรับทราบข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับงานการตรวจสอบ รวมถึงแนวทางหรือเรื่องที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญ ในการเข้าตรวจหน่วยต่าง ๆ ในกองทัพบก เพื่อให้เกิดผลงานร่วมที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อกองทัพบก และประสานงานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชา

ของหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ ในอันที่จะทำให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์ต่อการแก้ไข และปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. การให้ความเชื่อมั่นในงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ

4.1 การจัดทำแผนการตรวจสอบภายในกองทัพบกประจำปี เสนอต่อผู้บัญชาการทหารบก ภายในเดือน กันยายน ของทุกปี

4.2 การตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระในกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมของส่วนราชการในสังกัดกองทัพบก โดยมีขอบเขต การปฏิบัติงานครอบคลุมการตรวจสอบทางการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ การตรวจสอบการปฏิบัติงาน การตรวจสอบ ผลการดำเนินงาน การตรวจสอบ สารสนเทศ และการตรวจสอบการบริหาร

4.3 การติดตามผลการตรวจสอบ การเสนอแนะ และการให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจ เป็นไปตามข้อเสนอแนะ ในรายงานผลการตรวจสอบภายใน

4.4 การจัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน และการประเมินผลการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง ตามแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ

4.5 การปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ตามที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้บัญชาการทหารบก

5. การให้คำปรึกษาแก่ผู้บัญชาการทหารบก หน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้อง

จากการได้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการตรวจสอบภายใน จากผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน และการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิจากรายงานผลการตรวจสอบภายใน ถึงปัญหา ข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ทำให้ทราบสภาพการตรวจสอบภายในของ กองทัพบกในปัจจุบันพบว่า

- ในปัจจุบัน สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก ยังไม่มีการจัดทำยุทธศาสตร์ และแผนกลยุทธ์งานตรวจสอบภายใน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการพัฒนา งานตรวจสอบภายใน รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของหน่วยงานตรวจสอบ ภายในในกองทัพบก ให้มีประสิทธิภาพบรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ

- สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก จำเป็นต้องสร้างขีดความสามารถให้กับ ผู้ตรวจสอบภายใน ให้พร้อมรับกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น นวัตกรรมในการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบชำระเงินของประเทศให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ (National e-Payment) อย่างครบวงจร ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน ให้สามารถรองรับกับอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไป

- ผู้บริหารควรสนับสนุนให้กำลังพลสายตรวจ ให้มีการตื่นตัวทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่าง เพียงพอในการปฏิบัติงาน และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบภายใน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติงาน และสามารถรองรับกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพบก

- พัฒนาองค์ความรู้ (Knowledge) ให้กับกำลังพลสายตรวจในการพัฒนา ทักษะ (Skill) การพัฒนาความสามารถ (Ability) ของกำลังพลให้มีความเชี่ยวชาญใน ด้านการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยอาศัยการอบรม และการสัมมนา ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบภายใน การเรียนรู้จากหลักสูตรต่าง ๆ การพัฒนาทักษะ จากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาความสามารถของกำลังพลจากการสอนงานใน สำนักงาน (Unit School) ให้ความรู้การแก้ไขปัญหาการพัฒนางาน ซึ่งยังคงต้องใช้ ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไปและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในของกองทัพบก

2. หลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก

2.1 โครงสร้างพื้นฐานระบบชำระเงินของประเทศให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ (National e - Payment) อย่างครบวงจร โดยโครงการ e - Payment ภาครัฐ “ KTB Corporate Online ”

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558^๑ เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan) ซึ่งมีแผนงานโครงการ e-Payment ภาครัฐ เป็นโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยในส่วนของกรมบัญชีกลางและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ให้ปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อผลักดันการรับจ่ายเงินระหว่างหน่วยงานภาครัฐและระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชนให้เป็นการรับจ่ายเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงการคลังจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) เพื่อนำร่องสำหรับส่วนราชการที่มีบัญชีเงินฝากกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

1.1 ให้หน่วยงานผู้เบิกของกองทัพบกในส่วนกลางสามารถใช้บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทยฯ ในการรับเงินงบประมาณที่ขอเบิกจากคลัง โดยขอเปิดใช้บริการด้านการโอนเงิน (Bulk Payment) และบริการรับชำระเงิน (Bill Payment) กับธนาคารกรุงไทยฯ ผ่านระบบ KTB Corporate Online^๑

1.2 ให้หน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อยของกองทัพบกในส่วนกลางใช้บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทยฯ โดยขอเปิดใช้บริการด้านการโอนเงิน (Bulk Payment) และบริการรับชำระเงิน (Bill Payment) กับธนาคารกรุงไทยฯ ผ่านระบบ KTB Corporate Online เพื่อให้สอดคล้องกับระบบฯ ของหน่วยงานผู้เบิก และเพื่อให้การจ่ายเงิน การรับเงิน และการนำส่งเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพบกเป็นไปด้วยความสะดวก คล่องตัวและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานทั้งในราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาค จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบกผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์กับธนาคารกรุงไทยฯ ผ่านระบบ KTB Corporate Online โดยให้ถือปฏิบัติดังนี้

การจ่ายเงิน

1. ให้นำหน่วยงานผู้เบิกในราชการบริหารส่วนกลางเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวันกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อใช้สำหรับรับเงินงบประมาณที่ขอเบิกจากคลังและขอเปิดใช้บริการด้านการโอนเงิน (Bulk Payment) กับธนาคารกรุงไทยฯ ผ่านระบบ KTB Corporate Online สำหรับหน่วยงานผู้เบิกในราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ใช้บัญชีเงินฝากกับธนาคารกรุงไทยฯ สำหรับรับเงินงบประมาณที่ขอเบิกจากคลัง ซึ่งเปิดใช้บริการด้านการโอนเงิน (Bulk Payment) กับธนาคารกรุงไทยฯ ผ่านระบบ KTB Corporate Online ไว้แล้ว

2. ให้นำหน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อย ในราชการบริหารส่วนกลางของกองทัพบก เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวันกับธนาคารกรุงไทยฯ เพื่อใช้สำหรับรับเงินจากหน่วยงานผู้เบิก หรือหน่วยรับการสนับสนุนแล้วแต่กรณี และขอเปิดใช้บริการด้านการโอนเงิน (Bulk Payment) กับธนาคารกรุงไทยฯ

3. บัญชีเงินฝากตามข้อ 1 และ 2 ให้ใช้เพื่อการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อย แล้วแต่กรณี หรือผู้มีสิทธิรับเงินที่เป็นข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ และบุคคลภายนอก ในกรณีดังนี้

3.1 การจ่ายเงินเพื่อเป็นเงินสวัสดิการ ค่าตอบแทน หรือกรณีอื่นใด หรือกรณีที่กระทรวงการคลังกำหนด

3.2 การจ่ายเงินของหน่วยงานผู้เบิก หน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อย สำหรับการซื้อทรัพย์สิน จ้างทำของ หรือเช่าทรัพย์สินตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.2562 ข้อ 28 (2)

3.3 การจ่ายเงินเพื่อชดเชยคืนเงินทดรองราชการ

3.4 การจ่ายเงินยืม

3.5 การจ่ายเงินค่าจ้างตามสัญญาจ้างเหมาบริการจากบุคคลธรรมดา

3.6 การจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้บุคคลที่สามที่มีกฎหมายอนุญาตให้จ่ายได้

4. บัญชีเงินฝากธนาคารของผู้มีสิทธิรับเงินให้ใช้บัญชีเงินฝากธนาคาร ดังนี้

4.1 กรณีเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการในหน่วยงาน ให้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารที่ใช้สำหรับรับเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทน แล้วแต่กรณี หรือบัญชีเงินฝากธนาคารอื่นของผู้มีสิทธิรับเงิน ตามที่หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกอนุญาต

4.2 กรณีเป็นบุคคลต่างสังกัดหรือบุคคลภายนอก ให้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารตามที่มีสิทธิรับเงินแจ้งความประสงค์ไว้

5. ในการโอนเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online ให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงิน ครั้งแรกให้หน่วยงานผู้เบิก หน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อย จัดให้ผู้มีสิทธิรับเงินกรอกแบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอน ผ่านระบบ KTB Corporate Online และนำรายละเอียดทั้งหมดของผู้มีสิทธิรับเงินรวมทั้งเลขที่บัญชีเงินฝากธนาคารในแบบดังกล่าว มาจัดทำเป็นทะเบียนคุมการโอนเงินในระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสำหรับการโอนเงินต่อไป

6. เมื่อหน่วยรับการสนับสนุน หน่วยรับการสนับสนุนย่อย หรือผู้มีสิทธิรับเงินแจ้งขอรับเงินจากหน่วยงานผู้เบิก หน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อย แล้วแต่กรณี ให้หน่วยงานดังกล่าวขอเบิกเงินจากหน่วยงานผู้เบิก หรือหน่วยรับการสนับสนุน เพื่อให้หน่วยงานผู้เบิกทำการเบิกเงินจากคลังเพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร และให้ดำเนินการโอนเงินเต็มจำนวนตามสิทธิเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยรับการสนับสนุน หน่วยรับการสนับสนุนย่อย หรือผู้มีสิทธิรับเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online และเมื่อการโอนเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงินสำเร็จ ระบบจะส่งข้อความแจ้งเตือนผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS) หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้มีสิทธิรับเงินได้แจ้งไว้

กรณีที่ผู้มีสิทธิรับเงินแจ้งขอรับเงินตามแบบคำขอเบิกเงินสวัสดิการ ค่าตอบแทนหรือสัญญาการยืมเงิน เมื่อได้รับเงินโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารจากหน่วยงานผู้เบิก หน่วยรับการสนับสนุนและหน่วยรับการสนับสนุนย่อยแล้ว ผู้มีสิทธิรับเงินไม่ต้องลงชื่อรับเงินในแบบคำขอเบิกเงินดังกล่าวอีก

7. ให้หน่วยงานผู้เบิก หน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อยใช้รายงานสรุปผลการโอนเงิน ที่ได้จากระบบ KTB Corporate Online เป็นหลักฐานการจ่าย และเก็บรักษาไว้ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบต่อไป

8. ทุกสิ้นวันทำการให้หน่วยงานผู้เบิก หน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อย จัดให้มีการตรวจสอบการจ่ายเงินโดยวิธีการโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online เพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อย หรือผู้มีสิทธิรับเงินแต่ละรายการจากรายงานสรุปผลการโอนเงิน (Detail Report และ Summary Report/Transaction History) รายการสรุปความเคลื่อนไหวทางบัญชีที่เรียกจากระบบ KTB Corporate Online และข้อมูลในทะเบียนคุมการโอนเงินตามข้อ 5 ให้ถูกต้องตรงกัน

การรับเงิน

1. ให้หน่วยงานผู้เบิก หน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อยของกองทัพกึ่งในราชการบริหารส่วนกลางเพื่อเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวันกับธนาคารกรุงไทยฯ เพื่อการรับเงินทางอิเล็กทรอนิกส์” พร้อมทั้งขอเปิดใช้บริการรับชำระเงิน (Bill Payment) ผ่านระบบ KTB Corporate Online สำหรับหน่วยงานผู้เบิกในราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ใช้บัญชีเงินฝากธนาคารกับธนาคารกรุงไทยฯ ที่ได้เปิดใช้บริการรับชำระเงิน (Bill Payment) ผ่านระบบ KTB Corporate Online ไว้แล้ว

2. การรับเงินผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารตามข้อ 1 ให้กำหนดแบบใบแจ้งการชำระเงินเพื่อให้ผู้ชำระเงินใช้ในการรับชำระเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารดังกล่าว ซึ่งจะต้องมีข้อมูลประกอบด้วย ชื่อส่วนราชการผู้รับชำระเงิน วันที่รับชำระเงิน ชื่อผู้ชำระเงิน รายการหรือประเภทของรายได้ที่รับชำระและจำนวนเงินที่รับชำระ โดยรูปแบบของรหัสและข้อมูลอ้างอิง ที่จะระบุในแบบใบแจ้งการชำระเงินจะต้องมีความสอดคล้องและสามารถแสดงข้อมูลดังกล่าวได้

3. ผู้ชำระเงินสามารถชำระเงินผ่านช่องทางในการให้บริการของสาขาธนาคารกรุงไทยฯ ได้ทุกแห่งและทุกช่องทาง เพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารและจะได้

เอกสารหลังจากการทำธุรกรรมชำระเงินกับธนาคารผู้ให้บริการในช่องทางต่าง ๆ ข้างต้น เป็นหลักฐานในการรับเงินของหน่วยงานในสังกัดของกองทัพบก

4. ทุกสิ้นวันทำการ ให้หน่วยงานผู้เบิก หน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อยของกองทัพบกตรวจสอบรายงานการรับชำระเงินระหว่างวัน กับรายการสรุปความเคลื่อนไหวทางบัญชีที่เรียกจากระบบ KTB Corporate Online ให้ถูกต้องครบถ้วน

5. ให้หน่วยงานผู้เบิก หน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อยของกองทัพบกเก็บรักษารายงานสรุปรายละเอียดการรับเงิน (Receivable Information Download และ/หรือ Download Miscellaneous) และสำเนาใบเสร็จรับเงิน ไว้ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบ

การนำเงินส่งคลัง

1. ให้หน่วยงานผู้เบิก หน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อยของกองทัพบกในราชการบริหารส่วนกลางสมัครและขอเปิดใช้บริการนำเงินส่งคลังผ่านระบบ KTB Corporate Online (GFMS) สำหรับบัญชีเพื่อการรับเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

2. ในวันทำการถัดจากวันที่มีการรับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ก่อน 10.00 น. ให้หน่วยงานผู้เบิก หน่วยรับการสนับสนุน และหน่วยรับการสนับสนุนย่อยในราชการบริหารส่วนกลางโอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพฯ ตามข้อ 2.1 ผ่านระบบ KTB Corporate Online เพื่อนำส่งคลังเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

3. ให้ทำรายการนำเงินส่งคลังผ่านระบบ KTB Corporate Online โดยเลือกหมายเลขบัญชีเงินฝากธนาคาร พร้อมทั้งระบุประเภทและจำนวนเงินที่จะนำส่งคลัง และโอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารดังกล่าวผ่านระบบ KTB Corporate Online เพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของกรมบัญชีกลางหรือสำนักงานคลังจังหวัด เพื่อรับเงินของหน่วยงานภาครัฐ แล้วแต่กรณี

4. ทุกสิ้นวันทำการ ให้ตรวจสอบการนำเงินส่งคลังผ่านระบบ KTB Corporate Online จากเอกสารที่พิมพ์จากหน้าจอการทำรายการสำเร็จ กับรายการสรุปความ

เคลื่อนไหวทางบัญชี (e-Statement/Account Information) ที่เรียกจากระบบ KTB Corporate Online ให้ถูกต้องตรงกัน

5. ให้เก็บรักษาหลักฐานในการนำเงินส่งคลังที่เรียกจากระบบ KTB Corporate Online ไว้ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบต่อไป

2.2 บทบาทการตรวจสอบภายในกองทัพบก เกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน การจ่ายเงิน การรับเงิน และการนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่า การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบ KTB Corporate Online ถูกต้องครบถ้วน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ ตามหนังสือ สปช.ทบ. ต่วนมาก ที่ กท 0406/1282 ลง 17 มิ.ย. 61⁹

2. เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่า การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบ KTB Corporate Online มีการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพียงพอ และปฏิบัติ สม่ำเสมอ

3. เพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรคและให้ข้อเสนอแนะในการการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบ KTB Corporate Online

ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ข้างต้นเป็นวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ ในการ ปฏิบัติจริง วัตถุประสงค์การตรวจสอบจะมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ตามข้อเท็จจริงของเรื่องที่จะ ตรวจสอบ

งานตรวจสอบภายในของภาครัฐ ทุกส่วนราชการจะต้องดำเนินการให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.2561 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561 โดยมาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง กำหนดมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายใน มีผลการปฏิบัติงานเป็นที่น่าเชื่อถือและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ประกอบไปด้วยแนวทางประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. 2559 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561

และมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562¹⁰

3. การวิเคราะห์ SWOT Analysis ของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก

วิเคราะห์ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strengths : S)

1. สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบกมีภารกิจที่ชัดเจน เป็นการปฏิบัติการตาม พ.ร.ฎ. แบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2552 คือ ดำเนินการเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายใน โดยอิสระเพื่อประเมินค่าประสิทธิผลในการควบคุมและบริหารทรัพยากรตามความมุ่งหมายของกองทัพบก มีผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

2. มีกฎบัตรการตรวจสอบภายในกองทัพบก¹¹ ที่ได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการ (ผบ.ทบ.) โดยตรง มีแผนการตรวจสอบภายในกองทัพบก แผนระยะยาว และแผนการตรวจสอบภายในกองทัพบกประจำปีงบประมาณ ได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการ (ผบ.ทบ.) โดยตรง มีการรายงานผลการตรวจสอบภายในต่อหัวหน้าส่วนราชการ (ผบ.ทบ.) โดยตรง ซึ่งกำหนดแนวทางที่ชัดเจนแบ่งเป็น 4 ประเภทคือ

2.1 หน่วยรับตรวจตามการจัดส่วนราชการของ ทบ. 7 ส่วน

2.2 กิจการที่มีรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

2.3 กิจการสวัสดิการภายในกองทัพบก และกองทุนสวัสดิการกองทัพบก

2.4 การดำเนินงานโครงการของกองทัพบก

3. มีระเบียบและแนวทางการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่ชัดเจน ดังนี้

3.1 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2551¹²

3.2 ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2553

3.3 มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ¹³

3.4 แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง

4. ได้รับอนุมัติวงเงินงบประมาณประจำปีในการดำเนินการตรวจสอบภายในที่เพียงพอ

5. มีการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน เพื่อวางแผนการตรวจสอบภายใน เป็นประจำทุกรายไตรมาส

6. กำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสายตรวจ และนายทหารตรวจสอบภายในเป็นบุคลากรที่มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

7. มีการปฏิบัติงานเป็นทีมในลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ตามคำสั่งกองทัพบก มีคู่มือการตรวจสอบภายในที่ชัดเจน มีการสรุปข้อตรวจพบจากผลการตรวจสอบภายในจากอดีตถึงปัจจุบัน

8. มีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง และ สำนักงานตรวจสอบภายในเหล่าทัพอื่น เป็นพันธมิตรภาคีเครือข่ายที่สำคัญในการแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

9. การปฏิบัติงานตรวจสอบของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง โดยสามารถปฏิบัติงานได้ครบทุกประเภทของการตรวจสอบภายใน ซึ่งกำหนดไว้ 6 ประเภทการตรวจสอบคือ 6 การตรวจสอบทางการเงิน (Financial Auditing) การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Auditing) การตรวจสอบการบริหาร (Management Auditing) การตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance Auditing) การตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ (Information System Auditing) และการตรวจสอบพิเศษ (Special Auditing)

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

1. หน่วยยังไม่มียุทธศาสตร์งานตรวจสอบภายในกองทัพบก
2. ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยรับตรวจ และผู้ตรวจสอบภายใน บางครั้งส่งผลให้หน่วยรับตรวจไม่มีความพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ หรือไม่สามารถจัดเตรียมเอกสารได้ทันเวลา
3. ผู้ตรวจสอบภายในมีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ การตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ (Information System Auditing) ซึ่งเป็นหนึ่งในประเภทของการตรวจสอบตาม การตรวจสอบสารสนเทศ ซึ่งเป็นหนึ่งใน ประเภทของการตรวจสอบภายใน ตามแนวปฏิบัติการตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง
4. ยังคงขาดแคลนกำลังพลนายทหารตรวจสอบภายใน มีการบรรจุกำลังพล ไม่สอดคล้องกับอัตรากำลังพลที่ได้รับการอนุมัติ

วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunities : O)

1. กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง กำหนดมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ส่งผลให้หน่วยตรวจสอบภายในกองทัพบกมีความเป็นมาตรฐานสากล ได้รับการยอมรับจากภาคีเครือข่ายผู้ตรวจสอบภายในภาครัฐ
2. กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง มีการเปิดหลักสูตรในการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับงานตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง ให้คำปรึกษาด้านการตรวจสอบภายใน
3. ผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงสุดของกองทัพบก ให้ความสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งกำหนดไว้ในนโยบายการปฏิบัติงานของ พล.อ.ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผู้บัญชาการทหารบก ท่านปัจจุบัน ในข้อ 9.4 ว่า ให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ

การบริหารงานของส่วนราชการกองทัพบก ทุกหน่วยต้องใช้หลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส สามารถรับการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอกกองทัพบก ที่มีหน้าที่ตามกฎหมายได้ตลอดเวลา

อุปสรรค (Threats : T)

1. หน่วยรับตรวจยังคงมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้ตรวจสอบภายใน การจัดเตรียมเอกสาร สำหรับรับการตรวจบางครั้งจึงยังไม่เรียนร้อยส่งผลให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

2. ยังคงมีการปรับเปลี่ยน ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลาส่งผลให้ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเรียนรู้ และปรับปรุงหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติให้สอดคล้องกับระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

จากการวิเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหาโดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrix ทำให้ได้กลยุทธ์ออกมาเป็น 4 รูปแบบ โดยมีรูปแบบการกำหนดกลยุทธ์ต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษาของกองทัพบก ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก หรือ SO

การที่หน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบก สามารถเร่งรัดแนวทางการสร้างประสิทธิภาพด้าน WT, WO และ ST ซึ่งจะส่งผลให้หน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบกได้รับการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาให้มีความได้เปรียบ ซึ่งควรพิจารณาแนวทางการสร้างประสิทธิภาพเชิงรุก กล่าวคือ การใช้จุดแข็งในการช้อนโอกาส ในเรื่องที่กำลังพลของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบกมีการปฏิบัติงานเป็นทีมงาน ในลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ตามคำสั่งกองทัพบก มีคู่มือการตรวจสอบภายในที่ชัดเจน มีการสรุปข้อตรวจพบจากผลการตรวจสอบภายในจากอดีตถึงปัจจุบันจึงพิจารณาแนวทางในการสร้างประสิทธิภาพเชิงรุก หรือ SO ได้แก่

- การสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

- การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ สู่อนาคต

2. กลยุทธ์เชิงรับ หรือ WT

การที่ตำแหน่งแนวทางการสร้างประสิทธิภาพของหน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบกอยู่ที่ ตั้รับ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่เสียเปรียบเชิงการแข่งขัน ดังนั้น การวางแผนแนวทางในการสร้างประสิทธิภาพงานตรวจสอบภายในกองทัพบก จึงควร มุ่งเน้นปัจจัยสำคัญที่ช่วยลด หรือขจัดจุดอ่อนลงให้ได้มากที่สุด ซึ่งมีข้อเสนอในเชิงการ สร้างประสิทธิภาพเชิงรับที่สำคัญได้ดังนี้

- การจัดทำยุทธศาสตร์ของหน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบก
- การสร้างระบบติดตามและทบทวนผลการดำเนินงานของ ระบบการ ตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับ เงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก
- การสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้กำลังพลทุกนายมีส่วนร่วม

3. กลยุทธ์ป้องกัน หรือ ST

การที่ตำแหน่งแนวทางการสร้างประสิทธิภาพของหน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบก อยู่ที่ ตั้รับ สมควรให้มีการเร่งรัดแนวทางการสร้างประสิทธิภาพด้าน WT และ WO ซึ่งจะทำให้หน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบกได้รับการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาให้มีความพร้อม ซึ่งควรพิจารณาแนวทางการสร้างประสิทธิภาพเชิงป้องกัน กล่าวคือ การใช้จุดแข็งป้องกันภัยคุกคาม จึงพิจารณาแนวทางการสร้างประสิทธิภาพ เชิงป้องกัน หรือ ST ได้ดังนี้

- การให้ความสำคัญกับกำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่นายทหารตรวจสอบ ภายใน ในเรื่องขวัญ
- การเร่งฝึกอบรมกำลังพลให้มีความรู้ในเรื่องตรวจสอบภายในด้วย ระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงิน ส่งคลังของกองทัพบก

4. การวิเคราะห์เชิงรุก หรือ SO

การที่ตำแหน่งแนวทางการสร้างประสิทธิภาพของหน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบกสามารถเร่งรัดแนวทางการสร้างประสิทธิภาพด้าน WT WO และ ST ซึ่งจะทำให้หน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบก ได้รับการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาให้มีความได้เปรียบ ซึ่งควรพิจารณาแนวทางการสร้างประสิทธิภาพเชิงรุก กล่าวคือใช้จุดแข็งในการช้อนโอกาส จึงพิจารณาแนวทางการสร้างประสิทธิภาพเชิงรุก หรือ SO ได้แก่

- การสนับสนุนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดนวัตกรรม ระบบการตรวจสอบภายในกองทัพบกให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น
- การพัฒนาระบบ Software สำหรับการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มาดำเนินการให้สอดคล้องกับวิธีการตรวจสอบในปัจจุบัน

จากการวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix พบว่า หน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบก มีสถานะของการบริหารจัดการงานตรวจสอบภายในกองทัพบก ที่อยู่ท่ามกลางสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงจากการเปลี่ยนแปลงระบบจากการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ แต่ความสามารถในการแข่งขันของหน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบก ยังอยู่ในระดับที่สามารถรองรับกับการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น แนวทางการสร้างประสิทธิภาพหลักของหน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบก จึงเป็นเรื่องของแนวทางการสร้างประสิทธิภาพการพัฒนา เป็นหลัก เมื่อมีความได้เปรียบเชิงการแข่งขันอยู่ในระดับสูงก็ควรพิจารณาในการใช้แนวทางการสร้างประสิทธิภาพในเชิงรุกต่อไป

4. แนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในกองทัพบก ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

4.1 แนวทางการตรวจสอบการเปิดใช้บริการ

วิธีการตรวจสอบ

(1) มีการเปิดบัญชีธนาคารประเภทกระแสรายวัน จำนวน 1 บัญชี กับธนาคารกรุงไทย ฯ เพื่อรับเงินผ่านช่องทางการให้บริการต่าง ๆ เพื่อรับเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ” หรือไม่

(2) มีการขอเปิดใช้บริการรับชำระเงิน (Bill Payment) ผ่านระบบ KTB Corporate Online หรือไม่

(3) สอบทานเอกสารคำสั่งแต่งตั้งและการแบ่งแยกหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบ เช่น ผู้ทำรายการ (User) ผู้อนุมัติรายการ (Authorizer) และผู้ดูแลระบบ (Administrator) ว่าเหมาะสมและการกำหนดสิทธิการเข้าใช้ในระบบว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด หรือไม่

4.2 แนวทางการตรวจสอบการควบคุมการเข้าใช้งานในระบบ ฯ

วิธีการตรวจสอบ

(1) ตรวจสอบว่ามีการควบคุมการใช้ระบบอย่างเหมาะสมและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติ กฎ ระเบียบข้อบังคับ หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องหรือไม่

(2) สอบทานกระบวนการ/วิธีการควบคุมการเปลี่ยนแปลง/ยกเลิกสิทธิของผู้ที่เกี่ยวข้องกับรายการ (ผู้ทำรายการ ผู้อนุมัติรายการ และผู้ดูแลระบบ) ซึ่งมีการโยกย้าย เกษียณอายุราชการ หรือลาออก โดยสอบทานว่ามีกระบวนการ/วิธีการที่ชัดเจน และดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว และหรือทดสอบว่ามีการยกเลิกสิทธิบุคคลดังกล่าวจริงตามกระบวนการ/วิธีการที่กำหนดนั้น

4.3 แนวทางการตรวจสอบการจ่ายเงิน

วิธีการตรวจสอบ

(1) การตรวจสอบการจ่ายเงินโดยวิธีการโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online จากรายงานสรุปผลการโอนเงิน (Detail Report และ Summary/Transaction

History) รายการสรุปความเคลื่อนไหวทางบัญชี (e-Statement/Account Information) กับหลักฐานการเบิกจ่ายเงิน

(2) กรณีเกิดความคลาดเคลื่อนในการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้มีสิทธิรับเงินให้ตรวจสอบว่าการโอนเงินคลาดเคลื่อนทุกรายการดังกล่าว ได้ดำเนินการเรียกเงินคืนและนำส่งคลังโดยถูกต้องครบถ้วน มีการนำส่งเป็นเงินเบิกเกินส่งคืน หรือนำส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดินแล้วแต่กรณีตามหลักเกณฑ์ ฯ ที่กำหนดหรือไม่ ทั้งนี้หากความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ให้สอบสวนหาสาเหตุและแนวทางปรับปรุงป้องกัน

(3) ทุกสิ้นวันทำการ ให้ส่วนราชการจัดให้มีการตรวจสอบการจ่ายเงินโดยวิธีการโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online แล้วแต่กรณี เพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ของผู้มีสิทธิรับเงินแต่ละรายการจากรายงานสรุปผลการโอนเงิน (Detail Report และ Summary Report/Transaction History) รายการสรุปความเคลื่อนไหวทางบัญชี (e-Statement/Account Information) ที่เรียกจากระบบ KTB Corporate Online และข้อมูลในทะเบียนคุมการโอนเงินให้ถูกต้องตรงกัน

4.4 แนวทางการตรวจสอบการรับเงิน

วิธีการตรวจสอบ

(1) ตรวจสอบการปฏิบัติงานในการรับเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online โดยตรวจสอบความถูกต้องของรายการรับเงิน โดยทดสอบรายการรับเงินที่ปรากฏในรายงานที่ได้จากระบบ ได้แก่ รายงานการรับเงินชำระเงินระหว่างวัน รายงานสรุปรายละเอียดการรับเงินของส่วนราชการเป็นต้น ว่าถูกต้องตามเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(2) การกำหนดแบบใบแจ้งการชำระเงินเพื่อให้ผู้ชำระเงินใช้ในการรับชำระเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ดังกล่าว โดยจะต้องมีข้อมูลประกอบด้วย ชื่อส่วนราชการ ผู้รับชำระเงิน วันที่รับชำระเงิน ชื่อผู้รับชำระเงิน รายการหรือประเภทของรายได้ที่รับชำระ และจำนวนเงินที่รับชำระโดยรูปแบบของรหัส (Company Code/Product Code) และข้อมูลอ้างอิง (Reference Code) ที่จะระบุในแบบใบแจ้งการชำระเงินจะต้องมีความสอดคล้องและสามารถแสดงข้อมูลดังกล่าวได้ แบบใบแจ้งการชำระ

(3) ช่องทางการชำระเงินผู้ชำระเงินสามารถชำระเงินผ่านช่องทางการให้บริการของสาขาธนาคารกรุงไทย ฯ ได้ทุกแห่งและทุกช่องทาง

(4) หลักฐานการรับชำระเงินเอกสารที่ได้รับจากการทำธุรกรรมชำระเงินกับธนาคาร โดยส่วนราชการผู้รับเงินไม่ต้องออกใบเสร็จรับเงิน เว้นแต่ กรณีที่ผู้ชำระต้องการใบเสร็จรับเงิน ให้แจ้งความประสงค์มายังส่วนราชการเพื่อออกใบเสร็จรับเงินและส่งให้ผู้ชำระเงิน และลงวันที่ในใบเสร็จตามวันที่มีการรับจริงที่ได้จากระบบ การรับและการนำส่งคลัง ไม่รวมการรับคืนเงินยืม เงินเบิกเกินส่งคืน เงินประกันสัญญา และเงินอุดหนุน

(5) การตรวจสอบทุกสิ้นวันทำการตรวจสอบข้อมูลการรับเงินแต่ละรายการจากรายงานการรับชำระเงินระหว่างกัน (Receivable Information Online) กับรายการสรุปความเคลื่อนไหวทางบัญชี (e-Statement/Account Information)

(6) การตรวจสอบในวันทำการถัดไปตรวจสอบความถูกต้องจากรายงานสรุปรายละเอียดการรับเงิน (Receivable Information Online) ที่เรียกจากระบบ KTB Corporate Online

(7) การจัดเก็บเอกสารการเก็บหลักฐานไว้ให้ตรวจสอบ ได้แก่ รายงานสรุปรายละเอียดการรับเงินของส่วนราชการ (Receivable Information Download) เพื่อเป็นหลักฐานการรับเงิน และ สำเนาใบเสร็จรับเงิน (ถ้ามี)

4.5 แนวทางการตรวจสอบการนำเงินส่งคลัง

วิธีการตรวจสอบ

(1) ตรวจสอบความถูกต้องจากรายงานสรุปรายละเอียดการรับเงินของส่วนราชการ (Receivable Information Download) ที่เรียกจากระบบ KTB Corporate Online สำหรับบัญชีต่าง ๆ

(2) ตรวจสอบเอกสารหน้าจอกำทำรายการสำเร็จจากระบบ KTB Corporate Online ที่ใช้ประกอบเป็นหลักฐานในการนำเงินส่งคลังหรือฝากคลัง กับเอกสารประกอบการรับเงิน ว่าจำนวนเงินรับมีการนำส่งเงินถูกต้องครบถ้วนตรงกัน

(3) บัญชีรับเงินนอกงบประมาณที่ขอเบิกจากคลังตามระเบียบการเบิกจ่ายจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง

(4) ประเภทของเงินที่นำส่งคลัง หรือ ฝากคลังผ่านระบบ KTB Corporate Online

- การนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน

- การนำส่งเงินรายได้แผ่นดินแทนกัน
- การนำส่งเงินนอกงบประมาณฝากคลัง
- การนำส่งเงินนอกงบประมาณฝากคลังแทนกัน

(5) การดำเนินการนำเงินส่งคลังหรือฝากคลังส่วนราชการทำรายการนำเงินส่งคลังหรือฝากคลังผ่านระบบ KTB Corporate Online ดังนี้

- เลือกหมายเลขบัญชีเงินฝากธนาคารของส่วนราชการ
- ระบุประเภทเงินที่นำส่งหรือฝากคลัง
- ระบุจำนวนเงินที่จะนำส่งหรือฝากคลัง
- โอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารดังกล่าว ผ่านระบบ KTB Corporate Online เพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารกรมบัญชีกลางหรือสำนักงานคลังจังหวัดเพื่อรับเงินของหน่วยงานภาครัฐแล้วแต่กรณี
- เมื่อทำการแล้วเสร็จให้พิมพ์หน้าจอการทำรายการสำเร็จจากระบบ KTB Corporate Online เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการนำเงินส่งคลังหรือฝากคลังแล้วแต่กรณี

(6) หลักฐานในการนำเงินส่งคลังเอกสารที่พิมพ์จากหน้าจอการทำรายการสำเร็จจากระบบ KTB Corporate Online

(7) การตรวจสอบทุกสิ้นวันทำการมีการตรวจสอบการนำเงินส่งคลังหรือฝากคลังผ่านระบบ KTB Corporate Online จากเอกสารที่พิมพ์จากหน้าจอการทำรายการสำเร็จกับรายการสรุปความเคลื่อนไหวทางบัญชี (e-Statement/Account Information) ที่เรียกจากระบบ KTB Corporate Online

(8) การจัดเก็บเอกสารเก็บรักษาหลักฐานในการนำเงินส่งคลังหรือฝากคลังและรายการสรุปความเคลื่อนไหวทางบัญชี (e-Statement/Account Information) ที่เรียกจากระบบ KTB Corporate Online ไว้ให้ตรวจสอบ

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสภาพการตรวจสอบภายในของกองทัพบก ในปัจจุบัน พบว่า

สภาพทั่วไป ปัญหาและอุปสรรคของการตรวจสอบภายในของกองทัพบก

กองทัพบก มีสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบกเป็นหน่วยดำเนินการด้านการตรวจสอบภายในกองทัพบก มีสภาพการดำเนินการโดยใช้หลักแนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกองทัพบก เป็นแนวทางการการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562¹⁰ มีกฎบัตรการตรวจสอบภายใน กองทัพบก¹¹ เป็นกรอบอ้างอิง และเป็นแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้บริหาร ข้าราชการทุกระดับของกองทัพบก หน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมของการตรวจสอบภายใน วัตถุประสงค์สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ รวมถึงหลักการและวิธีปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2553 ภายใต้กรอบมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2551¹²

และศึกษาหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพบกแล้วพบว่า กองทัพบกได้ปฏิบัติตาม มติคณะรัฐมนตรีที่ได้เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ ซึ่งมีแผนงานโครงการ e-Payment ภาครัฐเป็นโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว กระทรวงการคลังจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการ

จ่ายเงิน การรับเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ขึ้น พร้อมทั้งกำหนดวิธีการใช้งานระบบ KTB Corporate Online ตั้งแต่ 1 ก.ค. 59 เป็นต้นมา โดยที่สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก ซึ่งเป็นหน่วยตรวจสอบภายในกองทัพบก จะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและเทคนิคเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน

จากการวิเคราะห์ SWOT พบว่า แนวทางการสร้างประสิทธิภาพหลักของหน่วยงานตรวจสอบภายในกองทัพบก เป็นเรื่องของแนวทางการสร้างประสิทธิภาพการพัฒนาเป็นหลัก มีความได้เปรียบเชิงการแข่งขันอยู่ในระดับสูง จึงใช้แนวทางการสร้างประสิทธิภาพในเชิงรุกต่อไป

ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยสามารถนำผลการวิเคราะห์มาอภิปรายผลประกอบกับบทความและข้อมูลที่ผ่านมาการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นเหตุผลอ้างอิงในการกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก โดยเริ่มจากแนวทางการตรวจสอบการเปิดให้บริการ แนวทางการตรวจสอบการควบคุมการเข้าใช้งานในระบบฯ แนวทางการตรวจสอบการจ่ายเงิน แนวทางการตรวจสอบการรับเงิน และ แนวทางการตรวจสอบการนำเงินส่งคลัง

จากแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ข้างต้น พบว่าปัจจุบันกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ e-Payment ภาครัฐภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan) ซึ่งรูปแบบการดำเนินการจ่ายเงิน การรับเงิน และนำเงินส่งคลังต้องใช้บริการผ่านระบบธนาคาร อินเทอร์เน็ต แบงก์กิ้ง (KTB Corporate Online) เพื่อให้การดำเนินงานด้านการรับ - จ่ายเงินของส่วนราชการเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

จากการกำหนดหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังในการปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายเงิน การรับเงิน และการนำเงินส่งคลังเพื่อให้การดำเนินงานด้านการรับ - จ่ายเงินของส่วนราชการเป็นไปด้วยความ สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลว่าหน่วยงานอื่นที่สังกัดกระทรวงการคลัง จะมีวิธีในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร เพื่อให้สามารถพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพแล้วพบว่า กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการระบุวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ในคู่มือการตรวจสอบภายใน สำหรับการตรวจสอบด้านการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลัง ของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment)¹⁴ ที่อธิบายถึงขั้นตอนและรายละเอียดการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมกระบวนการตรวจสอบต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในของ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้บริหารในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ที่มีการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง นโยบายที่กำหนด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้พบว่า มีการนำหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติเช่นเดียวกับหน่วยงานตรวจสอบภายในของกองทัพบก ซึ่งมีความสอดคล้องกันในประเด็นที่มีการยึดหลักแนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยมีแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่ใกล้เคียงกัน จากการวิจัยพบว่า

หลักเกณฑ์ในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพบก เกิดจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบชำระเงินของประเทศให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ (National e-Payment) อย่างครบวงจร โดยมีโครงการ e-Payment ภาครัฐ “ KTB Corporate Online ” เป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่งสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก จะต้องกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงิน และการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

บทที่ 4

บทสรุป

สรุปได้ว่า สภาพการตรวจสอบภายในของกองทัพบกในปัจจุบัน หลักเกณฑ์ในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของ กองทัพบก และแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อ วิเคราะห์ถึงปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการงานตรวจสอบภายในกองทัพบก เนื่องจากกองทัพบกเป็นกลไกหลักด้านความมั่นคง และการรักษาผลประโยชน์ของชาติ รวมทั้งสนับสนุนภารกิจในการรักษาความสงบเรียบร้อย เสริมสร้างความรักความสามัคคี และความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ ตลอดจนการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

การที่กองทัพบกจะบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้นั้น ปัจจัย สำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารปัจจัยหนึ่งก็คืองานตรวจสอบภายในกองทัพบก ที่ต้อง มีศักยภาพ และความเข้มแข็งที่สมบูรณ์เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บัญชาการทหารบก ในการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายในกองทัพบก เพื่อให้ ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดมีการใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าภายใต้การบริหารความเสี่ยงการควบคุมและการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จึงจำเป็นต้องมี แนวทางในการการพัฒนางานตรวจสอบภายในกองทัพบก โดยเริ่มจากแนวทางการ ตรวจสอบการเปิดให้บริการ แนวทางการตรวจสอบการควบคุมการเข้าใช้งานในระบบฯ แนวทางการตรวจสอบการจ่ายเงิน แนวทางการตรวจสอบการรับเงิน และ แนวทางการ ตรวจสอบการนำเงินส่งคลัง

ข้อเสนอแนะ

ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วย จะต้องผลักดันในการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในโดยปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแล มีการกำกับกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เพียงพอ มุ่งเน้นการเป็นหน่วยโปร่งใสมีการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพการตรวจสอบภายใน โดยเชื่อมโยงเป้าหมายของหน่วยและหน่วยตรวจสอบภายในให้เป็นเป้าหมายเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลังที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในระยะยาวอย่างยั่งยืนให้กับกองทัพบกโดยคำนึงถึงการตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่างรอบด้าน ดังนี้

1. ส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมหน่วยให้มีคุณธรรม และจริยธรรมในการดำเนินการบริหารจัดการ โดยสนับสนุนให้สำนักงานตรวจสอบภายในเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันเชิงรุก จัดให้มีการมอบรางวัลหน่วยรับตรวจดีเด่น “ STAR Award ” เพื่อให้ผู้บังคับหน่วยและผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน ภายใต้การดำเนินงานที่มีคุณธรรม จริยธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้
2. สนับสนุนให้ฝ่ายบริหารมีกลยุทธ์เชิงรุกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในกระบวนการบริหารความเสี่ยง ซึ่งส่งผลกระทบต่อหน่วยอย่างมีนัยสำคัญทั้งในด้านการดำเนินการบริหารจัดการกฎหมาย เทคโนโลยี นวัตกรรม สิ่งแวดล้อม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด
3. สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วย เพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินงานและการกำกับดูแล ป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และลดโอกาสในการเกิดการทุจริตคอร์รัปชัน
4. มอบนโยบายการยกระดับคุณภาพการตรวจสอบภายในของกองทัพบก อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล น่าเชื่อถือ และมีความเป็นมืออาชีพ มีการกำหนดแผนนำทางสู่เป้าหมาย (Roadmap) และแผนดำเนินงาน (Action Plan) เพื่อยกระดับการตรวจสอบภายในตามทิศทางการปฏิรูปการบริหารจัดการด้วยดิจิทัลอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการเตรียมความพร้อม ทั้งในด้านกำลังพล กระบวนการ

และเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก้าวทันต่อการบริหารจัดการ และกระแสของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

5. ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังพล ให้มีความรู้ ความชำนาญ มีทักษะในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน การรับเงิน และการนำเงินส่งคลังด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์ และมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อนำมาใช้ในการอ้างอิง และแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่แตกต่างกันต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยภายใน และภายนอกที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การ จ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของกองทัพบก

2. ควรมีการศึกษาแนวโน้มภัยคุกคามรูปแบบในอนาคตที่อาจจะมีผลกระทบต่อ การตรวจสอบภายในของกองทัพบก นอกเหนือจากภัยคุกคามรูปแบบที่มีผลกระทบใน ปัจจุบัน

3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับเครื่องมือ และเทคนิคสมัยใหม่ สำหรับการตรวจสอบภายในเพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบการ ตรวจสอบภายในกองทัพบก ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- 1 คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561-2580 (13 ตุลาคม 2561). ประกาศราชกิจจานุเบกษา 135 (82 ก.)
- 2 สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ.2561 – 2580). เล่ม 136 ตอนที่ 47 ก 11 เมษายน 2562 หน้า 27
- 3 กองทัพบก. นโยบายการปฏิบัติงานของ พลเอก ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผู้บัญชาการทหารบก. พ.ศ.2563 (ลับ), 2563. หน้า 20
- 4 สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกาศสำนักงาน ปปช. เรื่อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ 2564, 2564.
- 5 กระทรวงการคลัง. หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค 0402.2/ว 103 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การรับเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online), 1 กันยายน 2559
- 6 กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง กันยายน 2546. หน้าที่ 1
7. กระทรวงกลาโหม. ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ.2553. 10 มิถุนายน 2553
8. ข้าราชการกรมบัญชีกลาง ฉบับ 93/2563 26 สิงหาคม 2563
9. สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก. หนังสือ ด่วนมาก ที่ กท 0406/1282 ลง 17 เม.ย.61 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การรับเงิน และการนำเงินส่งคลังสำหรับหน่วยงานในสังกัด กท. ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เมษายน 2561.
10. กระทรวงการคลัง หนังสือ ที่ กค 0409.2/ว 118 ลง 9 ต.ค.2562 หลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่2) พ.ศ.2562.

11. สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก หนังสือ ที่ กท 0427/1586 ลง 19 ก.ย.64 เรื่อง ขออนุมัติใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายใน กองทัพบก และกรอบคุณธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก 2564.
12. กระทรวงการคลัง ระเบียบ กค.ว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ 18 ก.ย.2551.
13. กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ กันยายน 2554.
14. กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คู่มือแนวทางการตรวจสอบการจ่ายเงิน การรับเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พฤษภาคม 2562.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ พันเอก ระวี ศิริชุม

วัน เดือน ปีเกิด 14 ตุลาคม 2516

ประวัติสำเร็จการศึกษา

- พ.ศ. 2538 ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- พ.ศ. 2545 ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบาย
สาธารณะและการบริหารงานบุคคล
- พ.ศ. 2552 นายทหารปลัดบัญชาฯ ระดับบริหาร รุ่นที่ 16
- พ.ศ. 2552 ประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายในภาครัฐ (CGIA)
- พ.ศ. 2555 ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ
- พ.ศ. 2560 หลักสูตรการปฏิบัติงานส่งกำลังขั้นสูง รุ่นที่ 59

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ.2551 หัวหน้าแผนกตรวจสอบและประเมินค่า
กองแผน สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก
- พ.ศ.2556 หัวหน้าแผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ
สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก
- พ.ศ.2562 นายทหารการวิเคราะห์ กองแผน
สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก
- พ.ศ.2563 ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองตรวจสอบภายในที่ 4
สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก

ตำแหน่งปัจจุบัน รองผู้อำนวยการกอง สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก